

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

DIREKTORAT ZA UPRAVNE NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 44 65

F: 01 428 42 53

E: dunz.mnz@gov.si

www.mnz.gov.si

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE

Številka: 007-294/2011/2 (132-01)

Datum: 25. 7. 2011

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 1876: Pobuda za nov člen kazenskega zakonika v zvezi z neplačevanjem preživnine

Ministrstvo za pravosodje nam je odstopilo v pristojno reševanje predlog Vladi št. 1876, ki se nanaša na pobudo za nov člen Kazenskega zakonika v zvezi z neplačevanjem preživnine in sicer na prepoved zapustitve države v primeru neplačanih preživnin, saj prepoved izdaje potnega lista ureja Zakon o potnih listinah.

Predlog temelji na primeru prakse nekaterih držav ZDA in sloni na vzpostavitvi evidence dolžnikov.

Ministrstvo za notranje zadeve pojasnjuje, da Zakon o potnih listinah (Uradni list RS, št. 29/2011 – UPB4) v 26. členu določa, da se vloga za izdajo potne listine zavrne, že izdana potna listina pa se lahko odvzame, če:

- je zoper državljana, ki prosi za izdajo potne listine, uveden kazenski postopek oziroma teče postopek v zakonskih sporih ter sporih iz razmerij med starši in otroki, dokler postopek traja, na zahtevo pristojnega sodišča;
- za to obstajajo interesi obrambe države, določeni v zakonu, na zahtevo Ministrstva za obrambo in
- je bila državljanu najmanj dvakrat izrečena kazen zaporu za kazniva dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog, ponarejanja denarja, tihotapstva, ponarejanja listin, nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksplozivov, prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države, trgovine z ljudmi, terorizma, financiranja terorizma, ščuvanja in javnega poveličevanja terorističnih dejanj, novačenja in usposabljanja za terorizem, novačenja vojaških najemnikov in oseb, mlajših od osemnajst let, za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost ali za kazniva dejanja, povezana s tujino, za katera je v zakonu predpisana kazen osem ali več let zaporu, če to zahteva policija.

Sodišče mora o pravnomočni sodbi za kazniva dejanja iz tretje alineje obvestiti pristojno policijsko enoto¹, na območju katere ima državljan prijavljeno stalno prebivališče, oziroma policijsko enoto, na območju katere je sedež sodišča, če državljan nima stalnega prebivališča na območju Republike Slovenije.

Glede na navedeno so predlagatelji prepovedi izdaje ali odvzema potnega lista sodišče, Ministrstvo za obrambo ali posredno (preko obvestila sodišča) policija.

Ker je poleg potnega lista potovalni dokument tudi osebna izkaznica, enakovreden ukrep določa Zakon o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 35/2011) v 17. členu. Državljanu s prepovedjo prehoda državne meje se namreč izda osebna izkaznica z oznako prepovedi državne meje, ki služi zgolj kot dokument za izkazovanje istovetnosti in državljanstva na območju Republike Slovenije.

Pravica do potne listine in osebne izkaznice kot potovalnih dokumentov, državljanom neposredno zagotavlja izvrševanje z Ustavo Republike Slovenije določene pravice do svobode gibanja tudi izven meja Republike Slovenije. 32. člen Ustave Republike Slovenije namreč določa svobodo gibanja kot človekovo pravico in temeljno svoboščino. Vsakdo ima pravico, da se prosto giblje in si izbira prebivališče, da zapusti državo in se vanjo kadarkoli vrne. Pravica se sme omejiti z zakonom samo, če je to potrebno, da bi se zagotovil potek kazenskega postopka, da bi se preprečilo širjenje nalezljivih bolezni, se zavaroval javni red ali če to zahtevajo interesi obrambe države.

Ministrstvo za notranje zadeve, ki je pristojno za izvrševanje Zakona o potnih listinah sicer dopušča možnost dopolnitve 26. člena Zakona o potnih listinah in 17. člena Zakona o osebni izkaznici tudi za druge primere (v okviru določbe 32. člena Ustave Republike Slovenije), vendar pa ni pristojno, da bi neplačevanje preživnine² samo kategoriziralo kot dejanje, ki zahteva ukrep prepovedi izdaje ali odvzema potovalnega dokumenta. Ministrstvo za notranje zadeve na naravo dejanja (neplačevanje preživnine) tudi ne bi moglo biti predlagatelj takšnega ukrepa.

Glede na navedeno predlagamo, da se do ukrepa opredelita Ministrstvo za pravosodje oz. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Prav tako se do morebitne spremembe Kazenskega zakonika v povezavi s problematiko neplačevanja preživnine, lahko opredeli le Ministrstvo za pravosodje.

S spoštovanjem,

Pripravil/a:
mag. Alenka Colja
sekretarka

Dušan Vučko
generalni direktor

V vednost:

- naslovníku - elektronsko,
- Ministrstvo za pravosodje, elektronsko
- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, elektronsko

¹ ki vloži zahtevo

² potek kazenskega postopka v takšni zadevi